

Flora- en faunatoets t.b.v. het Bestemmingsplan Groothandelsgebouw

Datum

12-10-2022

Projectkenmerk

WPSE- 2394

Versie

V1

Opdrachtgever Paraaf Opdrachtgever:

M.Craenen

Samenvatting

Voor het Groothandelsgebouw wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld dat getoetst dient te worden aan vigerende natuur wet- en regelgeving. Voor het bestemmingsplangebied wordt een consoliderend bestemmingsplan opgesteld. Dit bestemmingsplan maakt slechts in zeer beperkte mate nieuwe ontwikkelingen mogelijk. Indien er in de toekomst overige ontwikkelingen gepland worden, waarbij een bestemmingsplanwijzing of projectbestemmingsplan noodzakelijk is, dan dient opnieuw getoetst te worden aan de Wet natuurbescherming. Eventuele benodigde ontheffingen dienen verkregen én aan voldaan te zijn voordat met de realisatie van de ontwikkelingen begonnen kan worden. Voor het bestemmingsplan zijn de Omgevingsverordening Zuid-Holland, voor wat betreft het Natuurnetwerk Nederland en de gebiedsbescherming en soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming relevant. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied (Boezems Kinderdijk) ligt buiten de invloedssfeer van mogelijke ruimtelijke ontwikkelingen in het bestemmingsplangebied. Negatieve effecten op het Natuurnetwerk Nederland als gevolg van het vaststellen van het bestemmingsplan zijn uitgesloten. Binnen het bestemmingsplangebied liggen geen gebieden die zijn aangewezen op de Rotterdamse Natuurkaart. In het bestemmingsplangebied zijn potenties voor huismus, categorie 5 broedvogels, algemene broedvogels, gebouwbewonende vleermuizen en vrijgestelde grondgebonden zoogdieren en amfibieën aanwezig. De eventuele aanwezigheid van genoemde soorten leidt niet tot bezwaren tegen het vaststellen van bestemmingsplan. Het betreffende bestemmingsplan biedt kansen voor biodiversiteit door groen in de vorm van struiken, bomen en kruiden toe te voegen aan de daken, het realiseren van nest- en vleermuiskasten en de hoeveelheid lichtuitstraling te verminderen.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
2.	Planbeschrijving	5
2.1	Bestemmingsplangebied	5
2.2	Door het bestemmingsplan mogelijk gemaakte ontwikkelingen	5
3.	Wetgeving en beleid	6
3.1	Het bestemmingsplan en natuurwetgeving	6
3.2	Rotterdams duurzaamheidsbeleid en ecologie	6
3.2.1	Rotterdamse Natuurkaart	6
3.3	Beschrijving natuurwaarden	7
3.4	Algemene beschrijving	7
3.5	Beschermde natuurgebieden	7
3.6	Rotterdamse Natuurkaart	8
3.7	Beschermde soorten	8
3.7.1	Bureauonderzoek	8
3.7.2	Verkennd veldonderzoek	9
3.7.2.1	Soorten Vogelrichtlijn	9
3.7.2.2	Nationaal beschermde soorten	10
3.8	Zorgplicht	10
4.	Gevolgen voor natuurgebieden en flora en fauna	11
4.1	Beschermde en waardevolle natuurgebieden	11
4.2	Ontwikkelingen binnen bestaande bestemmingen in het kader van beschermde soorten	11
5.	Kansen door de ontwikkelingen	12
5.1	Duurzaamheid	12
6.	Conclusies en aanbevelingen	13
6.1	Beschermde soorten	13
6.2	Beschermde natuurgebieden	13
6.3	Aanbevelingen	13
	Literatuurlijst	14
	Bijlage 1 Foto's Bestemmingsplangebied	15

1. Inleiding

Het nieuwe bestemmingsplan ‘Groothandelsgebouw’ dat in 2022 wordt opgesteld, vervangt (delen van) de huidige bestemmingsplannen van “Rotterdam Central District uit 2019. De aanleiding voor het opstellen van een nieuw bestemmingsplan is dat het Groothandelsgebouw vanwege de status als rijksmonument uit het bestaande bestemmingsplan wordt geknipt. Voor deze locatie wordt nu een specifiek conserverend bestemmingsplan opgesteld.

Het onderzoek heeft tot doel in beeld te brengen welke natuurwaarden in de huidige situatie binnen het beoogde bestemmingsplan aanwezig zijn. Een nieuw opgesteld bestemmingsplan of een wijziging of actualisatie van een bestaand bestemmingsplan dient getoetst te worden aan vigerende natuurwet- en regelgeving en mag hier geen tegenstrijdigheden mee opleveren. Het betreft hier de:

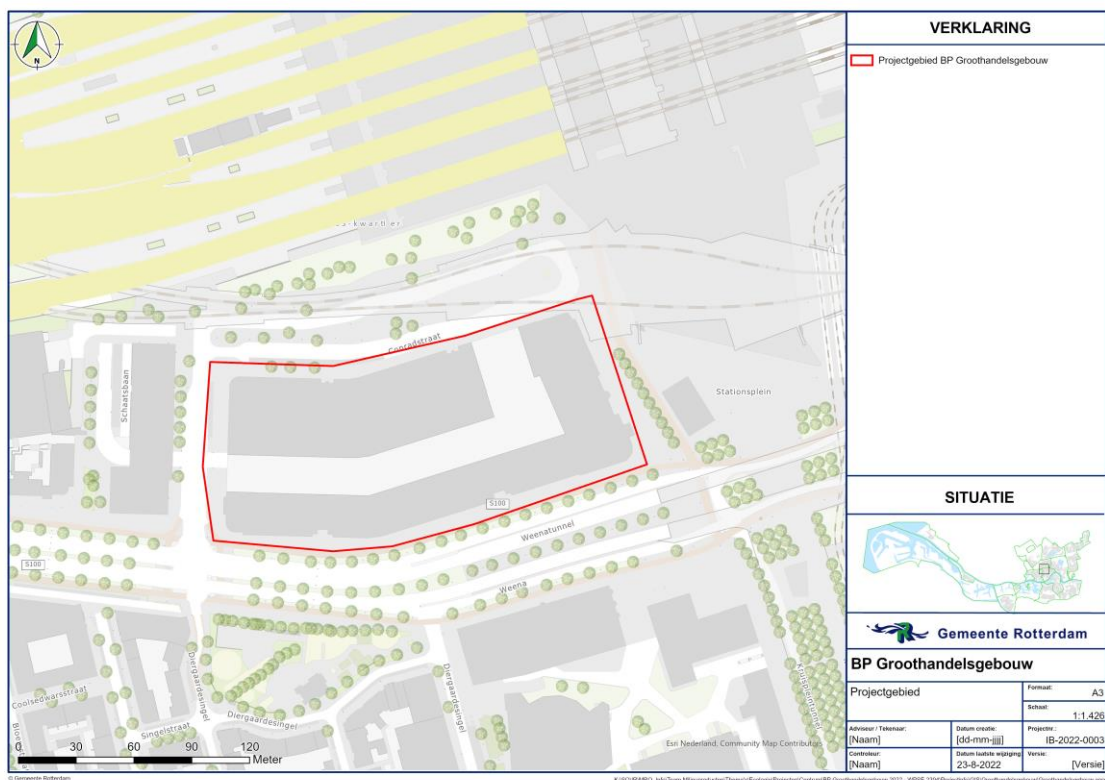
- Juridische kaders: Wet natuurbescherming;
- Beleidskaders: Natuurnetwerk Nederland (voormalige PEHS), Rotterdams duurzaamheidsbeleid, Rotterdams ecologiebeleid.

De flora en faunatoets voor het bestemmingsplan is maximaal drie jaar geldig vanaf de opleverdatum. Neem contact op met de ecooloog bij wijzigingen in de werkzaamheden en/of planning. Deze wijzigingen kunnen invloed hebben op de geldigheid van het rapport en op de conclusies.

2. Planbeschrijving

2.1 Bestemmingsplangebied

Het plangebied is gelegen in het stadsdeel centrum en betreft de bebouwing van het Groot Handelsgebouw. Het gebied wordt begrensd door de Conradstraat in het noorden en oosten, de Weena(tunnel) in het zuiden en het Stationsplein in het westen. Het gebied betreft volledig stedelijk locatie bestaande uit bestrating en de bebouwing van het Groot Handelsgebouw. De westgrens betreft het Stationsplein

Figuur 1 Het bestemmingsplangebied Groot Handelsgebouw is met een rode contour weergegeven.

2.2 Door het bestemmingsplan mogelijk gemaakte ontwikkelingen

Het bestemmingsplan betreft een (voornamelijk) conserverend plan, derhalve maakt het plan geen ontwikkelingen mogelijk. Het pand is momenteel een bedrijfsverzamelgebouwen met de functies kantoren, bedrijven, dienstverlening en horeca. Het bestemmingsplan maakt het wel mogelijk om de ruimte onder de oprijlaan van de expeditie dicht te maken. Daarnaast maakt het bestemmingsplan het toevoegen van functies zoals terrassen op het dak mogelijk

3. Wetgeving en beleid

3.1 Het bestemmingsplan en natuurwetgeving

De Wet natuurbescherming kent geen procedurele vereisten bij het opstellen van ruimtelijke plannen. In de toelichting van het bestemmingsplan dient te worden gemotiveerd dat het plan uitvoerbaar is binnen de kaders van de Wet natuurbescherming. Bij vaststelling van het bestemmingsplan dienen de resultaten van het natuuronderzoek derhalve bekend te zijn om hier uitsluitel over te kunnen geven.

De aard van het bestemmingsplan bepaalt in zekere mate de manier van toetsing. In bepaalde gevallen maakt een bestemmingsplan concrete ontwikkelingen mogelijk die getoetst moeten worden. Andere bestemmingsplannen zijn consoliderend van aard. Het bestemmingsplan maakt echter altijd indirect (kleine) ontwikkelingen mogelijk. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient daarom tijdig voorafgaand aan de werkzaamheden een flora- en faunaonderzoek te worden uitgevoerd naar de specifieke effecten van de betreffende ontwikkeling op potentieel aanwezige beschermde flora en fauna.

Het is de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer om na te gaan in hoeverre nader onderzoek en/of een ontheffing noodzakelijk is bij nieuwe ontwikkelingen, zoals sloop en ingrijpende renovaties, maar ook bij wijzigingen in watergangen/partijen en het rooien van bomen en struiken. Dit dient voorafgaand aan de uitvoering te gebeuren en geldt bij alle ruimtelijke ontwikkelingen, ongeacht of deze binnen het bestemmingsplan mogelijk zijn. Mogelijk worden n.a.v. de voorgenomen ontwikkeling eisen gesteld aan de uitvoering en geldt een compensatieplicht. Het is aan te bevelen hier in een vroeg stadium rekening mee te houden. Daarnaast geldt bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling altijd de zorgplicht conform de Wet natuurbescherming.

3.2 Rotterdams duurzaamheidsbeleid en ecologie

In het Programma Duurzaam 2015 – 2018 zijn 10 duurzaamheidsopgaven geformuleerd. Inzetten op vergroten van de biodiversiteit en ecologische robuustheid kan een positieve bijdrage leveren aan de volgende van deze duurzaamheidsopgaven:

- Bevorderen van duurzame gebiedsontwikkeling.
- Voorbereiden op de gevolgen van klimaatverandering.
- Groener maken van de stad.

3.2.1 Rotterdamse Natuurkaart

Op 18 maart 2014 is door B&W de Rotterdamse Natuurkaart¹ vastgesteld. In dit beleidsinstrument zijn de ambities van de gemeente Rotterdam op het gebied van de ecologie en natuur vastgelegd. Ingezet wordt op het verbinden van gebieden waar ecologische kwaliteit aanwezig is. In het kaartgedeelte van de Rotterdamse Natuurkaart is de ecologische structuur van de gemeente Rotterdam op hoofdlijnen weergegeven. De Natuurkaart is een instrument om

¹ <https://rotterdam.maps.arcgis.com/home/webmap/viewer.html?webmap=29d2499ad015475492f726d02e07b1de>

ruimtelijke ontwikkelingen te ondersteunen. De kaart geeft kerngebieden waar hoge ecologische waarden aanwezig zijn of verwacht kunnen worden en de reeds aanwezige verbindingzones tussen deze kerngebieden en de verbindingzones met het Natuurnetwerk. De Rotterdamse Natuurkaart signaleert ook de knelpunten in de ecologische structuur. In de Rotterdamse Natuurkaart is geen verbinding gemaakt met het Rotterdamse duurzaamheidsbeleid.

3.3 Beschrijving natuurwaarden

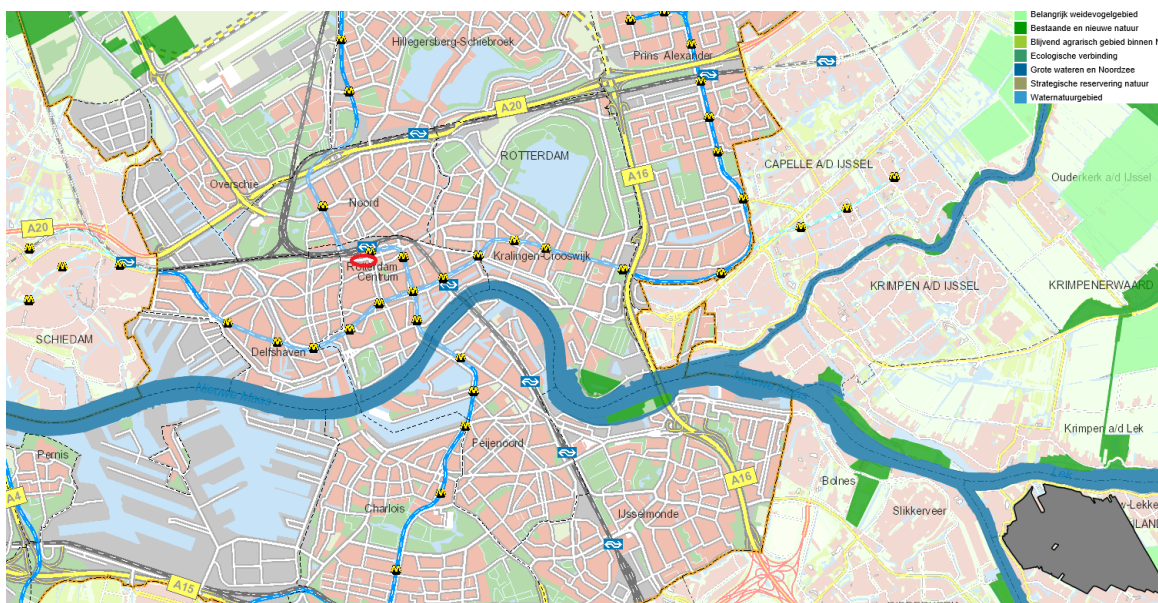
3.4 Algemene beschrijving

Het projectgebied betreft een volledig stenig en bebouwd terrein. In de bebouwing zijn woningen, kantoren, horeca en verschillende commerciële functies aanwezig. De bebouwing beschikt over enkele binnenplaatsen deze zijn tevens stenig ingericht en betreffen parkeerplaatsen en expedities. Aan de balkons van de bovenverdieping zijn enkele plantenbakken aanwezig. De gevels van het gebouw worden momenteel aangelicht met schijnwerpers.

3.5 Beschermde natuurgebieden

In de omgeving van het plangebied zijn diverse beschermde natuurgebieden gelegen.

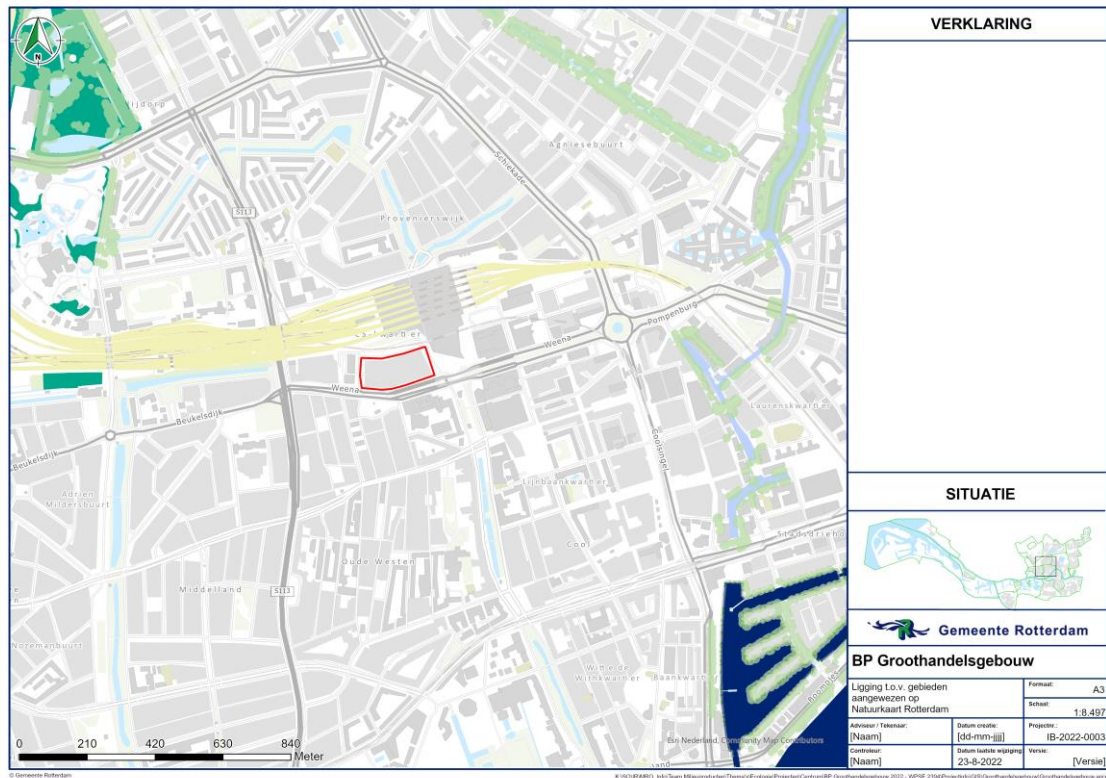
Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is gelegen op ruim 12 kilometer ten zuidoosten van het bestemmingsplangebied (zie figuur 2) en betreft Boezems Kinderdijk. De dichtstbijzijnde stikstofgevoelige Natura 2000-gebied betreffen de Biesbosch op circa 20,9 kilometer ten zuidwesten van het plangebied en Solleveld en Kapittelduinen op circa 21,3 km ten noordoosten van het plangebied. Het dichtstbijzijnde Natuurnetwerk Nederland gebied betreft de Nieuwe Maas. Dit is gelegen op circa 1,7 km van het plangebied.

Figuur 2 Globale ligging van het bestemmingsplangebied (rood omcirkeld) ten opzichte van Natura 2000 (donkergrijs) en Natuurnetwerk Nederland.

3.6 Rotterdamse Natuurkaart

De dichtstbijzijnde delen van de Rotterdamse Natuurkaart bevinden zich op ruim 800 meter van het plangebied. Het betreft de groene wijkdooradering aan de Haagseveer en het parkbos aan de Essenburgsingel.

Figuur 3 Ligging van het plangebied ten opzichte van de Rotterdamse natuurkaart

3.7 Beschermde soorten

3.7.1 Bureauonderzoek

Er is gebruik gemaakt van de database Natuur op GISWEB van de gemeente Rotterdam. Hierin zijn alle waarnemingen flora en fauna opgenomen binnen gemeente Rotterdam van de afgelopen jaren. Uit de database blijkt dat binnen een straal van 1 kilometer van het bestemmingsplangebied diverse beschermde soorten zijn aangetroffen. Het betreft hierbij de volgende vleermuizen; Gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger en watervleermuis. Daarnaast betreft het de volgende vogelsoorten met jaarrond beschermd nest cat. 1 t/m 4; Boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, huismus, ooievaar, slechtvalk en sperwer.

Er is tevens onderzoek gedaan naar het voorkomen van strikt beschermde soorten in de NDFF. Hierbij is gekeken naar de bekende waarnemingen binnen 1 kilometer van de grens van het plangebied in de afgelopen 5 jaar. Voor soorten van de Vogelrichtlijn is gekeken van categorie 1 t/m 4. De resultaten zijn weergegeven in tabel 2.

Tabel 1 Waarnemingen strikt beschermde soorten in de NDFF binnen 1 kilometer in de afgelopen 5 jaar. (peildatum 15-9-2022)

Soort	Beschermingsregime	Soort	Beschermingsregime
Huismus	Wnb art. 3.1 Vogelrichtlijn cat. 2	Buizerd	Wnb art. 3.1 Vogelrichtlijn cat. 4
Gierzwaluw	Wnb art. 3.1 Vogelrichtlijn cat. 2	Havik	Wnb art. 3.1 Vogelrichtlijn cat. 4
Roek	Wnb art. 3.1 Vogelrichtlijn cat. 2	Ransuil	Wnb art. 3.1 Vogelrichtlijn cat. 4
Grote gele kwikstaart	Wnb art. 3.1 Vogelrichtlijn cat. 3	Sperwer	Wnb art. 3.1 Vogelrichtlijn cat. 4
Kerkuil	Wnb art. 3.1 Vogelrichtlijn cat. 3	Wespendief	Wnb art. 3.1 Vogelrichtlijn cat. 4
Ooievaar	Wnb art. 3.1 Vogelrichtlijn cat. 3	Gewone dwergvleermuis	Wnb art. 3.5 Habitatrichtlijn
Slechtvalk	Wnb art. 3.1 Vogelrichtlijn cat. 3	Ruige dwergvleermuis	Wnb art. 3.5 Habitatrichtlijn

3.7.2 Verkennend veldonderzoek

In opdracht van de Gemeente Rotterdam is door een deskundig ecooloog op 22 september 2022 het bestemmingsplangebied bekeken op aanwezigheid van, en potenties voor beschermde soorten en de algehele natuurkwaliteit en -kwantiteit (zie Bijlage 1 voor foto's). Het plangebied is enkel vanaf de openbare weg en de binnenplaatsen bekeken.

3.7.2.1 Soorten Vogelrichtlijn

Jaarrond beschermde nesten

Op basis van de bureaustudie komen mogelijk boomvalk, buizerd, roek, sperwer en wespendief voor. Deze soorten broeden in oudere bomen of bosplantsoenen. Dergelijk biotoop ontbreekt. De ooievaar broedt op masten en in oudere bomen. Dergelijk biotoop is in het plangebied niet aanwezig. Grote gele kwikstaart broedt in de omgeving van stromend water. In en nabij het projectgebied is geen stromend water aanwezig. Slechtvalk broedt in Nederland op hoge bebouwing en masten. Dergelijk biotoop is in het plangebied afwezig. Kerkuil is een soort die broedt in gebouwen op zolders en in schuren. Dergelijk biotoop ontbreekt. De gevels van het gebouw zijn glad afgewerkt. Het gebouw heeft geen dakpannen. Op het dak van het pand bevinden zich verschillende opbouwen. Mogelijk zijn deze geschikt als broedlocatie voor huismus. Geschikt broedbiotoop voor gierzwaluw en huismus ontbreekt derhalve.

Niet jaarrond beschermde nesten (categorie 5)

Broedvogels van categorie 5 zijn jaarrond beschermd indien ecologisch zwaarwegende redenen van toepassing. Het bestemmingsplangebied is beperkt geschikt voor categorie 5 soorten. Dit

betreft soorten gebonden aan bebouwing zoals spreekw. Er zijn voldoende andere alternatieven aanwezig in de (directe) omgeving waardoor er geen sprake is van zwaarwegende ecologische effecten.

(Algemene) broedvogels

In het bestemmingsplangebied zijn mogelijk geschikte broedlocaties voor gebouwbroedende vogelsoorten aanwezig. Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen van soorten gedaan. Het bestemmingsplangebied heeft potentie voor soorten zoals houtduif en kauw. Soorten Habitatrichtlijn

Vleermuizen

Volgens de natuurdatabase van de Gemeente Rotterdam en de NDFF zijn in het bestemmingsplangebied waarnemingen van vleermuizen bekend, verspreid over meerdere jaren. De aanwezige bebouwing is mogelijk geschikt voor vleermuizen. De bebouwing heeft mogelijk kieren, spleten of open stootvoegen in de opbouwen op het dak. De gevels van het pand zijn niet geschikt deze missen voldoende diepe kieren en spleten of open stootvoegen. Daarnaast worden de gevels van de bebouwing aangelicht met schijnwerpers. Vanwege het stedelijke karakter van het bestemmingsplangebied, de hoge mate van verlichting en de afwezigheid van lijnvormige beplantingstructuren worden (essentiële) vliegroutes en (essentieel) foerageergebied uitgesloten.

Overige soortgroepen

Overige soorten uit de Habitatrichtlijn worden op basis van habitatvereisten en bekende verspreidingsgegevens niet verwacht binnen het bestemmingsplangebied.

3.7.2.2 Nationaal beschermde soorten

Op basis van het stedelijk karakter zonder groen wateren en bekende verspreidingsgegevens worden geen nationaal beschermde soorten flora en fauna verwacht.

3.8 Zorgplicht

Het projectgebied is matig geschikt voor algemeen vrijgestelde soorten (zoals diverse muizensoorten en gewone pad) Daarnaast zijn diersoorten die niet in een beschermingskader van de Wet natuurbescherming vallen aanwezig. Voor deze soorten geldt de zorgplicht van de Wet natuurbescherming.

4. Gevolgen voor natuurgebieden en flora en fauna

4.1 Beschermd en waardevolle natuurgebieden

Het plangebied ligt op ruim 12 kilometer van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden 'Oude Maas'. Directe negatieve effecten zoals verstoring kunnen derhalve worden uitgesloten. Indirecte effecten als gevolg van de toename van stikstofdepositie kunnen worden uitgesloten. Het betreft een conserverend bestemmingsplan die niet leidt tot de toevoeging van extra stikstofemissie bronnen.

Het plangebied ligt niet binnen de aangewezen gebieden op de gemeentelijk natuurkaart of het Natuurnetwerk Nederland. Effecten op deze gebieden is derhalve uitgesloten

4.2 Ontwikkelingen binnen bestaande bestemmingen in het kader van beschermde soorten

De effecten op in het plangebied aanwezige beschermde flora en fauna door toekomstige, nu nog niet voorziene, ruimtelijke ingrepen die passen binnen de huidige bestemmingen dienen voorafgaand aan de uitvoering getoetst te worden. Hierbij is te denken aan sloopwerkzaamheden, renovatiewerkzaamheden (zoals gevelisolatie, vervangen van het dak, boeiborden of kozijnen), toevoegen van verlichting of het verdichten van de ruimten onder de expeditie. In hoofdstuk 3 is inzicht gegeven in (potentieel) aanwezige beschermde Habitatrichtlijnsoorten, Vogelrichtlijnsoorten en Nationaal beschermde soorten.

5. Kansen door de ontwikkelingen

5.1 Duurzaamheid

Aan de duurzaamheidsopgaven uit het Programma Duurzaam kan vanuit ecologie op de volgende manier een bijdrage worden geleverd:

- Dakgroen
- Nestkasten

Het bestemmingsplangebied is ongeschikt voor strikt beschermde soorten maar wel geschikt voor algemene broedvogels en bijvoorbeeld insecten. Het gebied kan daarmee belangrijk zijn voor de biodiversiteit. Dit kan versterkt worden door:

- 1) Het toevoegen van inheemse beplanting bestaande uit kruiden/struiken/struweel aan de daken. Hiermee ontstaat meer variatie en wordt meer voedsel- en schuilmogelijkheden geboden aan fauna.
- 2) Natuurinclusief renoveren van de bebouwing. Kies bij transformatie, en renovatieprojecten voor het toevoegen van nestkasten voor onder andere huismus en gierzwaluw en vleermuiskasten in de bebouwing. Hiermee worden locaties voor deze soorten aangeboden.
- 3) Beperk het gebruik van verlichting zoveel mogelijk langs de gevel en op het dak. Dit kan bijdrage aan de kwaliteit van het leefgebied voor diverse fauna.

6. Conclusies en aanbevelingen

6.1 Beschermden soorten

- In het bestemmingsplangebied zijn potenties van soorten met jaarrond beschermde nesten namelijk huismus.
- In het bestemmingsplangebied zijn potenties voor verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen.
- In het bestemmingsplangebied zijn potenties aanwezig voor van ontheffing vrijgestelde Nationaal beschermde soorten.
- In het bestemmingsplangebied zijn potenties aanwezig voor algemene en categorie 5 soorten broedvogels.

Hoewel beschermde soorten aanwezig kunnen zijn vormt dit geen bezwaar voor het vaststellen van het bestemmingsplan. Er zijn voldoende mogelijkheden om indien nodig maatregelen te nemen.

6.2 Beschermden natuurgebieden

- Het vaststellen van het bestemmingsplan heeft geen nadelige invloed op het Natuurnetwerk Nederland binnen en nabij het plangebied gelegen.
- Negatieve effecten op Natura 2000-gebieden zijn op voorhand uitgesloten.
- Indien ontwikkelingen worden voorzien die afwijken van het bestemmingsplan dient het effect hiervan op beschermde en waardevolle natuurgebieden te worden onderzocht en getoetst.

6.3 Aanbevelingen

- Geadviseerd wordt om bij renovatie of nieuwbouw gebouwen geschikt te maken voor medebewoning door vleermuizen, gierzwaluwen, huismussen en andere broedvogels (natuurinclusief bouwen).
- Geadviseerd wordt om verlichting tot een noodzakelijk minimum te beperken om hinderlijke uitstraling voor ecologie te voorkomen.
- Geadviseerd wordt om dakgroen te realiseren bestaande uit inheems planten met een afwisseling in type beplanting (kruidenrijk grasland, struweel en bomen) en soorten.

Literatuurlijst

Internetsites:

- www.gis.rotterdam.nl/gisweb2
- <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>
- <http://rotterdam.maps.arcgis.com/apps/Viewer/index.html?appid=a04fcc63c77945c7b8d207ecd0b2fa5e>
- [NDFF](http://www.ndff.nl)
- <https://www.rotterdam.nl/wonen-leven/duurzaam/>

Bijlage 1 Foto's Bestemmingsplangebied

Figuur 4 Zuidgevel van Groothandelsgebouw (kijkrichting oost).

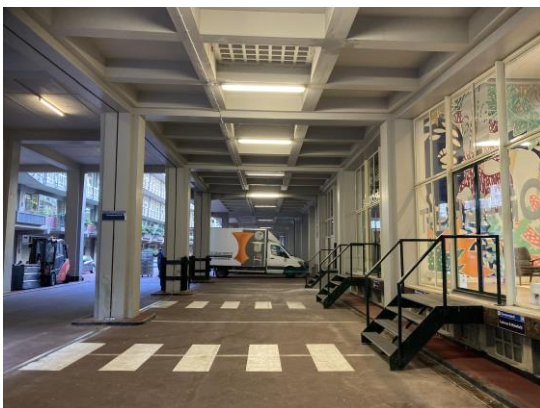
Figuur 5 Westzijde groothandelsgebouw met de brug richting de expeditie (kijkrichting zuid)

Figuur 6 Noordgevel van Groothandelsgebouw (kijkrichting zuid)

Figuur 7 Binnenplaats van het Groothandelsgebouw met galerijen en het parkeerdek (kijkrichting noord)

Figuur 8 Parkeerplaatsen en expeditie op de binnenplaats van het Groothandelsgebouw. Locaties waar bestemmingsplan mogelijkheid biedt om dit dicht te maken (kijkrichting west).

Figuur 9 Oostgevel van het groothandelsgebouw (de bomenrij ligt buiten het projectgebied).

Bijlage 2: wetgevende kaders

Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. Deze nieuwe wet is een vervanging en samenbundeling van drie voorgaande wetten; de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet². Tevens heeft er een decentralisatie van het bevoegd gezag plaatsgevonden: per 1 januari 2017 zijn de provincies verantwoordelijk voor de vergunningen en ontheffingen. De Wnb is op te delen in grofweg drie delen:

Bescherming van gebieden

De Wnb richt zich met de bescherming van natuurgebieden uitsluitend op Natura 2000-gebieden. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

²

www.rvo.nl

Bescherming van soorten

Tabel 14: Soortenbescherming en verbodsbepalingen volgens de Wnb.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

verbodsbepalingen (zie Tabel 2). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime betreft soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau: de Nationaal beschermde soorten (in de wet aangeduid als “andere soorten”). Als bevoegd gezag heeft iedere afzonderlijke provincie (een aantal) algemene soorten uit deze derde categorie vrijgesteld van ontheffingsplicht. Wel geldt altijd voor alle soorten de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op

planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs van men verwacht kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen³.

Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden betreft voornamelijk een voortzetting van de Boswet en richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 are of 20 rijbomen en gelegen buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod. In deze natuurtoets blijft de bescherming van houtopstanden buiten beschouwing.

Zorgplicht

Naast verbodsbepalingen geldt de zorgplicht ten aanzien van alle in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving. De Wet natuurbescherming formuleert de algemene zorgplicht als volgt (artikel 1.11):

- Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving;
- Deze zorg houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;
- De zorgplicht is altijd, voor iedereen en in alle gevallen van toepassing.

³ Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen